

BESLUT

KOMMISSIONENS DELEGERADE BESLUT

av den 29 juni 2012

om utredningar och böter vid manipulation av statistik enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet

(2012/678/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet⁽¹⁾, särskilt artikel 8.4, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EU) nr 1173/2011 fastställs ett system med sanktioner för att förstärka efterlevnaden av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande och korrigerande delar i euroområdet. Förordningen ska tillämpas på de medlemsstater som har euron som valuta.
- (2) Tillgång till tillförlitliga budgetuppgifter är väsentlig för övervakningen av de offentliga finanserna i euroområdet. För att garantera tillförlitlig och oberoende statistik bör medlemsstaterna säkerställa principen om yrkesmässigt oberoende vid de nationella statistikmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik⁽²⁾ och som närmare beskrivs i riktlinjerna för europeisk statistik.
- (3) Förordning (EU) nr 1173/2011 ger kommissionen befogenhet att övervaka det ekonomiska och monetära samarbetet i syfte att påvisa och blottlägga manipulation av uppgifter om underskott och skulder inom den offentliga sektorn som är av betydelse för tillämpningen av det multilaterala övervakningssystemet och förfarandet vid alltför stora underskott.
- (4) Kommissionen bör för detta ändamål i enlighet med artikel 8.1 i förordning (EU) nr 1173/2011 genomföra de utredningar som är nödvändiga för att bekräfta om

felaktiga uppgifter om faktiskt underskott och faktisk skuld har lämnats, avsiktligt eller på grund av grov försumlighet.

- (5) Det är nödvändigt att fastställa närmare regler om utredningsförfarandena, närmare kriterier för att fastställa bötesbeloppet, närmare regler som garanterar rätten till försvar, tillgång till handlingar i ärendet, juridiska ombud, sekretess samt bestämmelser om tidsfrister och indrivning av böter.
- (6) Kommissionens beslut om inledande av utredningar bör vara motiverade och de utredningar som genomförs bör stå i proportion till och inte gå utöver vad som är nödvändigt för att fastställa om det eventuellt föreligger manipulation av relevanta uppgifter om underskott och skulder.
- (7) När kommissionen genomför sådana utredningar bör den kunna utföra inspektioner på plats och begära information från alla organ som ska klassificeras i den offentliga sektorn på statlig, delstatlig och kommunal nivå eller på socialförsäkringsnivå i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen⁽³⁾, (nedan kallat ENS 95).
- (8) För att bekräfta en misstanke till följd av allvarliga indikationer på att felaktiga uppgifter har lämnats om relevanta underskott och skulder bör inledandet av en utredning i regel föregås av ett metodiskt besök som utförs av kommissionen (Eurostat) i enlighet med artikel 11b i rådets förordning (EG) nr 479/2009 av den 25 maj 2009 om tillämpningen av protokoll om förfarandet vid alltför stora underskott, som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen⁽⁴⁾.
- (9) Vid bedömning av vad som utgör lämnande av felaktiga uppgifter om underskott och skulder i enlighet med förordning (EU) nr 1173/2011 bör en felaktig tillämpning av redovisningsreglerna enligt ENS 95 som varken är avsiktligt eller beror på grov försumlighet inte betraktas

⁽¹⁾ EUT L 306, 23.11.2011, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 87, 31.3.2009, s. 164.

⁽³⁾ EGT L 310, 30.11.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 145, 10.6.2009, s. 1.

som sådant. Vidare bör från tillämpningen av detta beslut undantas revideringar, inklusive större revideringar på grund av ändrade metoder för alla historiska år, som är tydligt och tillräckligt förklarade, obetydliga misstag och fall där den berörda medlemsstaten har uttryckt tvivel och förtydligande har begärts från kommissionen (Eurostat) i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) nr 479/2009.

- (10) Användarna av den europeiska statistiken har en berättigad förväntan att statistiken tas fram av statistikmyndigheter som bedriver sin verksamhet professionellt och med tillbörlig omsorg. En oavsiktlig handling eller underlåtenhet bör betraktas som ett fall av grov försumlighet om en person som ansvarar för framtagningen av uppgifter om underskott och skulder inom den offentliga sektorn uppenbart åsidosätter sin omsorgsplikt.
- (11) Med hänsyn till den berörda medlemsstatens försvar bör den vederbörligen underrättas om såväl inledandet som resultaten av kommissionens utredningar. Resultaten av utredningarna bör delges genom en kommissionsrapport som överlämnas till Europaparlamentet och rådet och som offentliggörs. Kommissionen (Eurostat) bör hålla kommittén för det europeiska statistiksystemet och Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning vederbörligen underrättade.
- (12) Rätten till försvar och principen om sekretess bör respekteras i enlighet med de allmänna rättsprinciperna och rättspraxis vid Europeiska unionens domstol. Den berörda medlemsstaten bör i synnerhet ha rätt att höras av kommissionen under utredningarna och att få tillgång till de handlingar i ärendet som kommissionen sammanställt.
- (13) Rekommendationer till rådet om åläggande av böter bör baseras enbart på de grunder som den berörda medlemsstaten har fått möjlighet att lämna synpunkter på.
- (14) Kriterier för fastställande av bötesbelopp bör fastställas. Dessa kriterier bör tillämpas för att säkerställa att det bötesbelopp som föreslås fastställs på en lämplig nivå så att det blir effektivt, proportionerligt och avskräckande på grundval av ett referensbelopp som vid behov anpassas uppåt eller nedåt med hänsyn till de särskilda omständigheterna.
- (15) Detta beslut bör inte påverka kommissionen (Eurostat) när den utövar sina befogenheter enligt förordning (EG) nr 479/2009.
- (16) I enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen går de åtgärder som fastställs i detta beslut till innehåll och form inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i förordning (EU) nr 1173/2011.

- (17) Detta beslut bör gälla utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar ⁽¹⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I detta beslut fastställs närmare regler om utredningsförfaranden vid lämnande av felaktiga uppgifter om underskott och skulder inom den offentliga sektorn till följd av en avsiktlig handling eller grov försumlighet, närmare regler om rätt till försvar och sekretess, närmare kriterier för fastställande av bötesbeloppet samt bestämmelser om tidsfrister och indrivning av de böter som avses i artikel 8.1 i förordning (EU) nr 1173/2011.

2. Detta beslut ska tillämpas på de medlemsstater som har euron som valuta.

KAPITEL II

UTREDNINGSFÖRFARANDEN

Artikel 2

Inledande av utredningar

1. Kommissionen ska underrätta den berörda medlemsstaten om sitt beslut att inleda en utredning och då även lämna uppgifter om de allvarliga indikationer som finns på att omständigheter föreligger som skulle kunna utgöra ett fall där felaktiga uppgifter om underskott och skulder inom den offentliga sektorn har lämnats genom manipulation av dessa uppgifter till följd av en avsiktlig handling eller grov försumlighet.

2. Under en utredning får kommissionen (Eurostat), i enlighet med förfarandena i artiklarna 3–5, begära information, intervjua personer samt genomföra inspektioner på plats, och den har rätt att få tillgång till räkenskaperna från alla offentliga organ på statlig, delstatlig och kommunal nivå eller på socialförsäkringsnivå. Dessa utredningsmetoder får användas av kommissionen (Eurostat), antingen enskilt eller i kombination med varandra. Revisionsmyndigheten eller andra högre revisionsinstitutioner i den berörda medlemsstaten får i relevanta fall och med fullt iakttagande av nationella regler för dessa institutioner uppmanas att bistå och delta.

⁽¹⁾ EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

3. Kommissionen får besluta att genomföra en sådan utredning först när ett metodiskt besök har genomförts i enlighet med ett beslut som kommissionen (Eurostat) fattat enligt förordning (EG) nr 479/2009.

4. Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet och rådet om sitt beslut att inleda en utredning.

Artikel 3

Begäran om information

1. Varje offentligt organ som direkt eller indirekt medverkar i att sammanställa den berörda medlemsstatens uppgifter om skuld och underskott eller vars räkenskaper används för denna sammanställning (nedan kallat *det berörda organet*) ska på kommissionens begäran lämna all information som krävs för att kommissionen ska kunna genomföra sin utredning. Den berörda medlemsstaten ska underrättas om varje sådan begäran av kommissionen riktad till det berörda organet.

2. Kommissionen ska ange syftet med begäran, lämna uppgifter om att begäran görs enligt detta beslut samt ange en tidsfrist för svar, som inte får vara kortare än fyra veckor.

Artikel 4

Intervjuer

Kommissionen får intervjuva varje person som direkt eller indirekt medverkar i att sammanställa uppgifter om underskott och skulder och som samtycker till att bli intervjuad, i syfte att samlas in information eller förklaringar som rör omständigheter eller handlingar som hänför sig till syftet med en utredning samt registrera svaren. Det berörda organet ska underrättas innan någon av dess företrädare eller anställda intervjuas. Den person som intervjuas får begära att bistås av en företrädare för det berörda organet eller av ett juridiskt ombud.

Artikel 5

Inspektioner

1. De kommissionstjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen har bemyndigat att genomföra en inspektion ska ha rätt att

- a) få tillträde till alla lokaler hos det berörda organet,
- b) få tillgång till alla register och räkenskaper hos det berörda organet, oavsett i vilken form de föreligger,
- c) ta eller få kopior av eller utdrag ur alla register och räkenskaper i vilken form som helst,
- d) försegla alla register och räkenskaper i den omfattning och under den tid som krävs för att sammanställa faktisk bevisning för utredningen utan att hindra det berörda organets huvudsakliga verksamhet,

e) enligt de villkor som fastställs i artikel 4 be vilken företrädare eller anställd som helst vid det berörda organet om förklaringar beträffande omständigheter eller handlingar som hänför sig till inspektionens omfattning och syfte.

2. De kommissionstjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen har bemyndigat att genomföra en inspektion ska uppvisa ett skriftligt tillstånd med uppgift om inspektionens omfattning och syfte och om det datum då inspektionen inleds.

3. Det berörda organet ska samarbeta fullt ut med kommissionen vid inspektionen.

4. Anställda vid den berörda medlemsstatens statistikmyndigheter ska på begäran av kommissionen aktivt bistå de tjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen har bemyndigat. De ska för detta ändamål ha de befogenheter som anges i punkt 1.

5. Om de kommissionstjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen har bemyndigat konstaterar att ett organ motsätter sig en inspektion som beslutats enligt denna artikel ska den berörda medlemsstaten ge dem det bistånd som krävs i enlighet med nationella regler.

6. Om det enligt de nationella reglerna krävs ett tillstånd av en rättslig myndighet för att utföra inspektionen ska kommissionen begära ett sådant tillstånd. I sådana fall ska tillståndet från den rättsliga myndigheten uppvisas tillsammans med det skriftliga tillstånd som avses i punkt 2.

Artikel 6

Rätt att yttra sig

Före antagandet av den rapport som avses i artikel 7 ska kommissionen uppmana den berörda medlemsstaten att lämna skriftliga synpunkter på de preliminära slutsatserna.

En sådan uppmaning ska göras skriftligen och ska ange en tidsfrist på minst fyra veckor för att lämna in dessa synpunkter.

Artikel 7

Rapportering

1. Kommissionen ska anta en rapport med en redogörelse för sina slutsatser och de synpunkter som lämnats av den berörda medlemsstaten mot bakgrund av de utredningar som genomförts i enlighet med detta kapitel samt överlämna rapporten till den medlemsstaten.

2. Kommissionen ska överlämna denna rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska offentliggöras.

3. Kommissionen (Eurostat) ska informera kommittén för det europeiska statistiksystemet och Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning om resultatet av utredningen.

4. Varje rekommendation från kommissionen till rådet om att ålägga den berörda medlemsstaten böter ska grundas på den rapport som avses i punkt 1.

Artikel 8

Tidsfrister

1. Kommissionen ska anta den rapport som avses i artikel 7 senast tio månader efter delgivningen av sitt beslut om att inleda en utredning enligt artikel 2. I undantagsfall, när utredningarna förhindras eller när inhämtandet av den information som krävs för utredningarna medför alltför långa förfaranden, får kommissionen förlänga tidsfristen med fem månader.

2. En inspektion ska vara slutförd inom sex månader från den dag då inspektionen inleddes. I undantagsfall, när inspektionerna förhindras eller när inhämtandet av informationen i samband med utredningarna medför alltför långa förfaranden, får kommissionen förlänga tidsfristen med tre månader.

KAPITEL III

RÄTT TILL FÖRSVAR OCH SEKRETESS

Artikel 9

Rätt till försvar

Principen om rätt till försvar ska gälla vid all tillämpning av detta beslut.

Artikel 10

Tillgång till handlingar i ärendet

Den berörda medlemsstaten ska ha rätt att på begäran få tillgång till alla handlingar och annat faktamaterial som sammanställts av kommissionen och som kan utgöra bevisning som stöder rekommendationen till rådet om att ålägga den berörda medlemsstaten böter.

De handlingar som den berörda medlemsstaten erhåller genom tillgången till handlingarna i ärendet får användas enbart för tillämpningen av detta beslut.

Artikel 11

Juridiskt ombud

Den berörda medlemsstaten, alla berörda organ, alla personer som arbetar för ett sådant organ eller alla andra fysiska personer som berörs ska ha rätt till ett juridiskt ombud under utredningarna.

Artikel 12

Sekretess och tystnadsplikt

De utredningar som anges i kapitel II ska genomföras med iakttagande av principerna om sekretess och tystnadsplikt. De kommissionstjänstemän och andra medföljande personer som kommissionen har bemyndigat får inte lämna ut några uppgifter som de fått kännedom om i samband med utredningen, som omfattas av sekretess och tystnadsplikt.

De handlingar och den information som kommissionen erhåller i samband med utredningarna får användas enbart för tillämpningen av detta beslut.

KAPITEL IV

KRITERIER FÖR FASTSTÄLLANDE AV BÖTESBELOPP

Artikel 13

Högsta bötesbelopp

Det sammanlagda bötesbeloppet får inte överstiga 0,2 % av den senaste officiella bruttonationalprodukten till löpande marknadspris i den berörda medlemsstaten, i enlighet med definitionen i ENS 95, under det föregående året.

Artikel 14

Kriterier för bötesbeloppet

1. Kommissionen ska se till att de böter som rekommenderas är effektiva, proportionerliga och avskräckande. Bötesbeloppet ska fastställas på grundval av ett referensbelopp som får justeras uppåt eller nedåt med beaktande av de särskilda omständigheter som avses i punkt 3.

2. Referensbeloppet ska vara lika med 5 % av den största effekten på lämnandet av felaktiga uppgifter avseende antingen det offentliga underskottet eller den offentliga skulden hos medlemsstaten för de relevanta år som omfattas av delgivningen i samband med förfarandet vid alltför stora underskott.

3. Med beaktande av det högsta bötesbelopp som fastställts i artikel 13 ska kommissionen, om det är relevant, i varje enskilt fall ta hänsyn till följande omständigheter:

a) Hur allvarligt lämnandet av felaktiga uppgifter är och vilka vidare konsekvenser det får, särskilt konsekvenserna för hur den förstärkta ekonomiska styrningen i unionen fungerar.

b) Om lämnandet av felaktiga uppgifter har konstaterats vara en följd av grov försumlighet eller har konstaterats vara en avsiktlig handling.

- c) Om lämnandet av felaktiga uppgifter var en handling av ett organ som agerade ensamt eller en följd av en samordnad åtgärd av två eller flera organ.
- d) Om den berörda medlemsstaten har lämnat felaktiga uppgifter upprepade gånger, hur ofta det skett och hur länge det varat. I sådana fall ska referensbeloppet vara den högsta konstaterade nivån och det ska multipliceras med det antal år det relevanta lämnandet av felaktiga uppgifter förekom under fyraårsperioden sedan den senaste underrättelsen.
- e) Den grad av omsorg och samarbete, eller grad av förhindrande, som den berörda medlemsstaten har visat när det påvisades att felaktiga uppgifter hade lämnats och i samband med utredningarna.

Artikel 15

Preskriptionstid för indrivning av böter

1. Kommissionens rätt att verkställa beslut som fattats av rådet enligt artikel 8.1 i förordning (EU) nr 1173/2011 ska utövas inom en period av fem år.
2. Perioden ska börja löpa den dag då den berörda medlemsstaten delges rådets beslut.

3. Preskriptionstiden för indrivning av böter ska avbrytas när kommissionen vidtar en åtgärd i syfte att driva in bötesbeloppet eller tillfälligt avbrytas under den tid då indrivningen av betalningen tillfälligt har avbrutits genom ett avgörande vid Europeiska unionens domstol.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSE

Artikel 16

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 29 juni 2012.

På kommissionens vägnar

José Manuel BARROSO

Ordförande